

Щокатий друг

Одесити, які через війну вибиралися у безпечні регіони, залишили в нашому зоопарку більше 200 хатніх тварин: щурів, геконів, пташок... Приймали «на зберігання» лише живу дрібноту, бо місця замало. Хтось назавжди попрощався з улюбленцем, якому підшукають інший теплий дім, а хтось дав слово, що неодмінно повернеться за своїм їжачком чи вужиком. Серед «евакуйованих» до звіринця є чимало потішних манюсінських пухнастиків — хом'ячків.

Отож, дещо про них.

Хом'яки — підродина ссавців з родини хом'якових ряду гризунів — поширені на багатьох континентах. Їх можна зустріти навіть у горах на висоті до 3500 м.

Хом'яки є вихідною групою в еволюції щурових, включаючи щурів, нориць, полівок, лемінгів, строкаток тощо.

Нині відомо 19 видів підродина хом'яків, однак деякі з них до кінця не вивчені, деякі вважаються вимерлими.

Цікаво, що всі золоті домашні хом'яки походять від однієї дикої самки, яка у 1930 році народила 12 малюків, й відтоді пухнасті мешкають поряд із людиною, заживши слави хатніх улюбленців.

Слово «хом'як» у перекладі з однієї із стародавніх мов буквально означає «ворог, який валить мечем на землю». Тут простежується аналогія з тим, як ці гризуни, дістаючись до насіння рослин, нагинають їх стебла до землі.

Звірята можуть бути абсолютно різних розмірів. Довжина їх тіла коливається від 5 до 35 см. Тож, купуючи з рук крихітку, попросіть показати її батьків, можливо, вони завбільшки з доброго щура.

А чи знаєте ви, що їхні звички схожі з людськими? Ці гризуни, як і ми, можуть страждати від депресій, радіти, обурюватися і навіть сваритися між собою.

Природа не наділила цих милих створінь хорошим зором. До того ж, хом'ячки все бачать чорно-білим. Натомість у них чудово розвинені слух, нюх і пам'ять. Імовірно, хом'яки добре пам'ятають своїх родичів у четвертому-п'ятому колінах, з якими жили в одній клітці.

Цікавий факт: хом'ячки непогано плавають і зовсім не бояться води. Вони можуть набирати велику кількість повітря в щоки, перетворюючись на плавучу повітряну подушку.

Однією з найвідоміших ознак цих тваринок є захисні мішки. Зазвичай хом'як, коли їсть, наповнює ці мішки зерном та іншою поживою і несе здобич до своєї домівки, де складає про запас. Більшість свого хом'ячого часу дрібнота витрачає саме на продуктивні запаси та фізичні вправи.

Дикі родичі наносять до своїх сховищ до 90 кг корму!

Гризуни можуть переносити в захисних мішках їжу, маса якої складає 20% від ваги їх тіла.

Хом'яки належать до одного з небагатьох видів, які народжуються вже із зубками. Зуби ростуть протягом усього життя, і якщо тваринка їх не сточуватиме — завдаватимуть їй дискомфорт.

Живуть хом'яки не більше п'яти років і за цей період здатні привести від 6 до 20 поколінь потомства.

Період виношування плоду короткий — до 21 дня, залежно від виду. Самка може народити від одного до одинадцяти крихіток.

Чи знаєте ви, що у В'єтнамі в будинках заборонено тримати хом'яків? А причина в тім, що вони є переносниками низки тропічних хвороб. За порушення закону там доведеться за-платити великий штраф.

Як правило, хом'яки люблять жити на самоті, тож, якщо вашого пухнастика не покликала до парування природа, то йому і так добре.

Дика рідня, риючи нору, робить у ґрунті сотні ходів і переходів.

Деякі види хом'яків можуть відкласти народження потомства. Подібне трапляється тоді, коли вони ще вигодовують попередній приплід.

Хом'як Ньютона (видову назву отримав на честь британського зоолога Альфреда Ньютона) і сирійський хом'як перебувають на межі вимирання, а відтак занесені до Червоної книги.

Гризуні мітять свій шлях за допомогою спеціальних залоз.

Лісові хом'ячки, які живуть у Північній Америці, обожнюють яскраві предмети. Якщо знаходять блискучу річ, то, забачивши «коштовність», кидають те, що вже тягнули.

У колесі хом'як може за день пробігти близько кілометра.

Хом'яки здатні запам'ятовувати свої клички і виконувати кілька трюків (якщо, звісно, їх цьому навчити).

У зимову сплячку хом'яки можуть впасти через різке сильне похолодання. Втім, причиною такого стану можуть стати і незначні температурні зміни чи недостатня кількість їжі та води. Вирішивши, що наступили важкі часи, організм маленької істоти переходить у режим економного використання внутрішніх ресурсів.

Якщо тваринка все ж упала у такий стан, то перше, що повинен зробити господар, — по-дбати про підвищення температури. Тільки-но улюбленець прокинеться, йому слід дати м'яку їжу. Кращі варіанти — овочеві пюре, курячий бульйон або дитяче харчування.

Важливо, щоб у клітці, де оселився щокатий друг, були іграшки та елементи для фізичних вправ.

Щодо щоденного харчування, то в його основі має бути розмаїте насіння з овочево-фруктовим доповненням. Багато хто вважає, що хом'яки — вегетаріанці. Але це не так. У живій природі недолік білків та вуглеводів ці гризуни поповнюють поїданням жучків і черв'ячків. У домашніх умовах маленькому вихованцеві не завадить час від часу давати шматочок курячого м'яса, тельбухи або очищену креветку.

Звичайно, треба уникати будь-яких продуктів, багатих жирами та цукрами, оскільки пухнасті дуже схильні до такого важкого захворювання, як діабет.

Хом'ячки, як справжні друзі, добре відчують настрій людини, з якою мешкають поряд, тому якщо вам сумно, маленький друг щосили намагатиметься вас розвеселити.

*Підготувала
Яна СТАСІНА.*